

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/kalendarium-solidarnosci/1981/42859,maj.html>
20.05.2024, 22:22

MAJ

Kalendarium maj 1981

4

- W Łodzi obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Ziemia Łódzka (pierwsza tura). Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Andrzejem Słowikiem. 8 VI Zarząd Regionu Ziemi Łódzkiej wybiera skład Prezydium: wiceprzewodniczący Jerzy Kropiwnicki i Grzegorz Palka, członkowie: Andrzej Trautman, Kazimierz Bednarski, Zbigniew Kowalewski, Paweł Wielochowski, Ireneusz Kuzan, Janusz Kenic. Druga tura odbyła się 25 VI.

5

- Ukazuje się 1. numer pisma „Solidarność Jastrzębie” – Tygodnik Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Zespół redakcyjny tworzą m.in. Jerzy Skwara, Stefan Kosiewski, Zofia Zaremba, Bolesław Edelheit-Winczewski. Do 13 XII 1981 ukaże się 31 numerów.

6

- Sejm uchwała ustawy: o związkach zawodowych rolników indywidualnych, o rejestracji kółek rolniczych oraz związków kółek i organizacji rolniczych, a także o rejestracji organizacji międzyzwiązkowych.
- W więzieniu we Wronkach rozpoczyna się bunt więźniów będący początkiem fali strajków, buntów i głodówek w 109 zakładach karnych w całej Polsce. Więźniowie domagają się poprawy warunków życia, wynagrodzenia za pracę i respektowania praw obywatelskich.

7

- Przebywający w areszcie od 6 XII 1980 członek KPN Krzysztof Bzdyl rozpoczyna głodówkę protestacyjną.

7-8

- Zatrzymanie i pobicie przez funkcjonariuszy milicji dwóch osób na dworcu w Otwocku staje się powodem gwałtownych zamieszek w rejonie otwockiego posterunku MO. Adam Michnik, Zbigniew Romaszewski i działacze miejscowej „Solidarności” powstrzymują tłum domagający się samosądu na milicjantach.

9

- W Warszawie odbywa się I Ogólnopolski Zjazd Regionalnych i Uczelnianych Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania.

9-10

- W ZM Ursus obraduje II Zjazd Prasy Związkowej, na którym reprezentowanych jest 101 redakcji niezależnych pism z całej Polski.

10-16

- Delegacja „Solidarności” w składzie: Lech Wałęsa, Zbigniew Bujak, Jan Rulewski, Władysław Frasyniuk, Elżbieta Potrykus, [Lech](#) Dymarski, Tadeusz Mazowiecki, Magdalena Wójcik, Henryk Lipczyc, prof. Janusz Beksiak, przebywa z wizytą w Japonii na zaproszenie Rady Głównej Japońskich Związków Zawodowych (Sohyo).

12

- Sąd Wojewódzki w Warszawie rejestruje Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”.
- Do Warszawy przybywa przewodniczący Międzynarodowego Biura Pracy Francis Blanchard i spotyka się z przedstawicielami KKP. Tematem spotkania jest m.in. udział delegacji polskiej w sesji Międzynarodowej Organizacji Pracy w VI 1981.

- Z aresztu zwolniony zostaje Zygmunt Gołowski – współzałożyciel Komitetu Obrony Ludzi Wierzących na Podlasiu i członek Konfederacji Polski Niepodległej. Z. Gołowski prowadził w areszcie głodówkę protestacyjną.

13

- Na placu św. Piotra w Rzymie turecki terrorysta Ali Ağça dokonuje nieudanego zamachu na życie Ojca Świętego Jana Pawła II.

15

- Powstaje Katowickie Forum Partyjne przy KW PZPR w Katowicach, które 10 dni później opublikuje swoją deklarację, a następnie cztery rezolucje – zdecydowanie krytykujące linię polityczną kierownictwa partii i rządu jako ugodową wobec kontrrewolucji.

15-16

- W Bielsku-Białej obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Podbeskidzie (pierwsza tura). 398 delegatów reprezentuje ponad 220 tys. członków Związku zrzeszonych w 563 organizacjach zakładowych. Druga tura WZD odbyła się w dniach 29 V i 1-2 VI. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Patrycjuszem Kosmowskim; członkami Prezydium zostali: Henryk Juszczyk (I wiceprzewodniczący), Arkadiusz Paszek (II wiceprzewodniczący), Adam Gwiżdż (III wiceprzewodniczący), Mieczysław Adamczyk, Jerzy Hilbrycht, Janusz Januszewski, Anna Kamińska, Andrzej Kralczyński, Stanisław Podgórski Grażyna Staniszevska, Marcin Tyrna, Antoni Włoch, Wiesław Wróbel oraz Andrzej Zajac.

16

- W klubie [Gencjana](#) w Jeleniej Górze obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Jeleniogórskiego (pierwsza tura). 225 delegatów (z 375 uprawnionych) reprezentuje 156 tys. członków Związku. Druga tura odbyła się 30 V. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Andrzejem Piesiakiem. W skład Prezydium weszli: Jerzy Modrzejewski – wiceprzewodniczący, Zygfryd Bugdol – sekretarz, Michał Orlicz. Trzecia tura odbyła się 16 VI.

16-17

- Na Politechnice Warszawskiej odbywa się I Ogólnopolska Wystawa i Kiermasz Wydawnictw Niezależnych zorganizowany przez [Niezależne Zrzeszenie Studentów](#) we współpracy z niezależnym wydawnictwem NOWa. Wystawę i kiermasz odwiedzają nieprzebrane tłumy warszawiaków.
- W kilku miastach Polski mieszkańcy spontanicznie wychodzą na ulicę w „białych marszach” połączonych z modlitwą w intencji wyzdrowienia Ojca Świętego Jana Pawła II.

19

- Obraduje pierwsza tura I Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Ziemia Radomska. 440 delegatów reprezentuje ok. 120 tys. członków Związku zrzeszonych w 400 organizacjach zakładowych. Druga tura odbyła się 25-26 VII. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Andrzejem Sobierajem. W skład Prezydium weszli: Jan Rejczak – wiceprzewodniczący, Jerzy Pierzchała – wiceprzewodniczący, Wiesław Mizerski – sekretarz, Marek Leszczyński, Teresa Smolińska, Ryszard Karnik, Marek Gawlik, Bronisław Kawęcki, Janusz Kurzawa, Bronisław Komarowski, Józef Rogulski, Wiesław Grzywacz, Henryk Łęcki, Zbigniew Cichoń. Druga tura WZD odbyła się 13 VI, trzecia 22 IX.

20

- W Zakładzie Prefabrykacji Elementów Budowlanych KBO Zagłębie w Sosnowcu 5 osób podejmuje głodówkę, żądając uwolnienia więźniów politycznych.

23

- W Poznaniu na pl. Adama Mickiewicza Anna Strzałkowska, matka zamordowanego 28 VI 1956 Romka Strzałkowskiego wmurowuje akt erekcyjny pod Pomnik Ofiar Poznańskiego Czerwca 1956:

Dnia 23 maja 1981 roku, 1015 lat po chrzcie Polski, 190 lat po uchwaleniu Konstytucji 3 Maja, 63 lata od chwili odzyskania niepodległości, 36 lat po zakończeniu II wojny światowej wmurowano ten akt erekcyjny pod pomnik Wdzięczności i Hołdu dla tych, którzy:
- 25 lat temu oddali swe życie, domagając się wolności i chleba,
- 13 lat temu cierpieli prześladowania, broniąc prawdy i kultury ojczystej,

- 11 lat temu byli mordowani, gdyż odważyli się protestować przeciw niesprawiedliwości,
- 5 lat temu byli maltretowani za to, że bronili swojej robotniczej godności,
- rok temu stali się prawdziwym gwarantem tego, że Polak nie będzie wyzyskiwał Polaka.
Ten pomnik powstaje dzięki ofiarności całego społeczeństwa. Ma być wyrazem jedności w tworzeniu lepszej przyszłości Narodu, którą zapoczątkowali robotnicy Poznania 28 czerwca 1956 roku. Ten akt erekcyjny na Wieczną Rzecz Pamiątkę kładąc, ufamy, że Chrystus, Ten, który nadał krzyżowi Zbawcą Godność, będzie też źródłem Godności i Siły dla tych, którzy będą się zatrzymywać przed tym pomnikiem.
Społeczny Komitet Budowy Pomnika Poznańskiego Czerwca 1956
Społeczny Komitet Obchodów 25 Rocznicy Poznańskiego Czerwca

24

- Ukazuje się 1. numer oficjalnego tygodnika „Rzeczywistość”, pisma wyrażającego opinię dogmatycznych kręgów PZPR. Redaktorem naczelnym jest Henryk Tycner, a jego zastępcą Bolesław Borysiuk.

25

- W Komendzie Dzielnicowej MO w Nowej Hucie zawiązuje się pierwszy [Komitet Założycielski](#) Związku Zawodowego Funkcjonariuszy MO. Komitety Założycielskie powstaną też w Warszawie, Lublinie i innych miastach.
- W 14 ośrodkach akademickich odbywają się, zorganizowane przez Niezależne Zrzeszenie Studentów i „Solidarność”, [marsze](#) w obronie więźniów politycznych – członków KPN oraz Jerzego i Ryszarda Kowalczyków. Bierze w nich udział ponad 100 tys. osób.
- W Opolu Starym k. Siedlec został pobity przez nieznaną sprawców Stanisław Karpik, wieloletni działacz opozycji demokratycznej, współpracownik „Solidarności”.
- Katowickie Forum Partyjne ogłasza deklarację programową, która stwierdza m.in.:
[...] *Cała partia i jej poszczególni członkowie pod naporem obcych wpływów ideologicznych, którym zawsze sprzyjał w przeszłości i patronuje aktualnie prawicowy oportunistyczny oraz burżuazyjny liberalizm w szeregach samej partii, utraciły ideowo-polityczną i propagandową busolę walki o socjalizm.*[...]

26

- W Sosnowcu w Fabryce Samochodów Małolitrażowych głodówkę rozpoczynają 3 osoby w proteście przeciw więzieniu ludzi za przekonania.

26-28

- W Olsztynie obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Warmińsko-Mazurskiego (pierwsza tura). 396 delegatów (na 441 wybranych) reprezentuje ponad 155 tys. członków Związku. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Mirosławem Krupińskim. W skład Prezydium weszli: Andrzej Bober - wiceprzewodniczący, Edmund Łukomski, Michał Powroźny, Stanisław Mackiewicz, Grażyna Langowska - rzecznik prasowy, Waldemar Nieczyporowicz, L. Lechowski, A. Żurawek, Józef Gołębiowski i T. Kurpiewski. Podczas drugiej tury I WZD - 17 IX, przyjęto regionalną Uchwałę Programową na okres VII 1981 - VI 1983.

27

- Na festiwalu filmowym w Cannes Grand Prix - Złotą Palmę, otrzymuje film Andrzeja Wajdy Człowiek z żelaza (scenariusz Andrzej Ścibor-Rylski).
- Sąd Wojewódzki w Warszawie zarejestrował NSZZ „Solidarność Chłopska”.

28

- Umiera Prymas Polski kard. Stefan Wyszyński.
- Obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Pojezierze (pierwsza tura). 308 delegatów (na 544 uprawnionych) reprezentujących 60 tys. członków Związku zrzeszonych w 350 organizacjach zakładowych. Przewodniczącym ZR został Lech Biegalski; Jarosław Słabiński, Jan Jarocki - zastępcy; Marek Sztabkowski, Jerzy Broc, Włodzimierz Rymśza, Romuald Mieniok, Izidor Karbowski i Jan Milewski - członkowie. 26 VIII odbyła się druga tura I WZD.

30

- Stanisław Kania i gen. Wojciech Jaruzelski przyjmują przebywającego w Polsce marsz. Wiktora Kulikowa.

- W Warszawie z udziałem wielotysięcznych tłumów odbywają się uroczystości pogrzebowe kard. Stefana Wyszyńskiego. Uczestniczą w nich m.in. przedstawiciele władz państwowych, Watykanu i „Solidarności”.
- Obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsk Opolski (pierwsza tura). 301 delegatów reprezentuje ok. 247,5 tys. członków Związku zrzeszonych w 681 organizacjach zakładowych. Druga tura odbyła się 25-26 VII - nie brali w niej udziału delegaci MKZ Nysa i MKZ Brzeg. Delegaci MKZ Kędzierzyn-Koźle opuścili Zebranie, ponieważ większość zebranych nie poparła ich koncepcji organizacyjnych. W dalszych obradach kworum liczone od liczby 236 delegatów uprawnionych do głosowania, którzy reprezentowali razem 181 300 członków Związku. Wybrano Zarząd Regionu z przewodniczącym Stanisławem Jałowieckim. W skład Prezydium weszli również: Jarosław Chołodecki – wiceprzewodniczący, Leonard Rypień – wiceprzewodniczący i Jakub Forystek – sekretarz. Trzecia tura I WZD odbyła się 22 IX.